

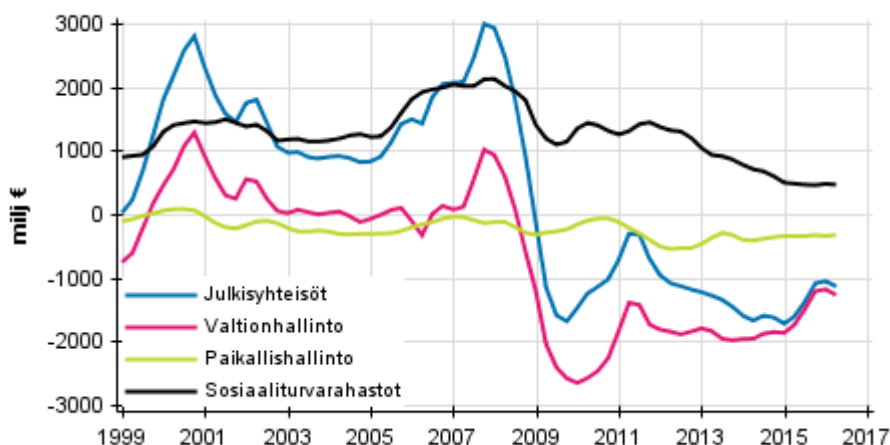
Julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain

2016, 2. vuosineljännes

Julkisyhteisöjen ylijäämä pieneni 0,1 miljardia euroa huhti-kesäkuussa

Julkisyhteisöjen sulautetut kokonaistulot kasvoivat vuoden 2016 toisella neljänneksellä 0,1 miljardia euroa edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Sulautetut kokonaismenot kasvoivat vastaavasti 0,2 miljardia euroa. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava julkisyhteisöjen ylijäämä (nettoluotonanto) pieneni 0,1 miljardilla eurolla. Kokonaistulot pienenivät 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kokonaismenojen pieneneminen edellisestä neljänneksestä oli vähäistä. Vuoden 2016 toisella neljänneksellä julkisyhteisöjen ylijäämä (nettoluotonanto) oli 1,4 miljardia euroa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen Julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain tilastosta. Julkisyhteisöt muodostuvat valtionhallinnosta, paikallishallinnosta sekä sosiaaliturvarahastoista.

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-), trendi

Muutokset edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä

Tarkasteltaessa muutoksia edellisvuoden vastaavaan neljännekseen käytetään kausitasoittamattomia lukuja. Valtion kokonaistulot olivat toisella neljänneksellä 14,7 miljardia euroa ja kokonaismenot 14,5 miljardia euroa. Valtion kokonaistulot kasvoivat 0,1 prosenttia edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä. Vastaavasti

kokonaismenot kasvoivat 0,4 prosenttia. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava ylijäämä oli 0,2 miljardia euroa.

Paikallishallinnon kokonaistulot olivat toisella neljänneksellä 12,7 miljardia euroa. Ne pienenevät 0,8 prosenttia edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä. Tuloista kasvoivat eniten saadut muut tulonsiirrot ja markkinattomien tuotteiden myynnit. Tuloista puolestaan pienenevät markkinatuotos, omaisuustulot ja saadut tuloverot. Paikallishallinnon kokonaismenot olivat toisella neljänneksellä 12,3 miljardia euroa. Ne pienenevät 0,5 prosenttia. Eniten menoista kasvoivat markkinoilta ostetut luotoismuotoiset yhteiskunnalliset tulonsiirrot sekä kiinteän pääoman bruttomuodostus. Menoista pienenevät muu välituotekäyttö ja luonnonvarojen nettohankinta. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava paikallishallinnon ylijäämä (nettoluotonanto) pieneni edellisestä vuodesta 8,4 prosenttia ollen 0,4 miljardia euroa.

Sosiaaliturvarahastot koostuvat työeläkelaitoksista ja muista sosiaaliturvarahastoista. Työeläkelaitosten kokonaistulot olivat toisella neljänneksellä 7,3 miljardia euroa ja kokonaismenot 6,4 miljardia euroa. Kokonaistulot kasvoivat edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä 0,06 miljardia euroa eli 0,8 prosenttia ja kokonaismenot kasvoivat 0,2 miljardia euroa eli 3,6 prosenttia. Tuloista eniten kasvoivat osuudenomistajille kuuluvat sijoitusrahastojen sijoitustulot ja menoista eniten kasvoivat maksetut rahamääräiset sosiaalietuudet. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava työeläkelaitosten ylijäämä (nettoluotonanto) pieneni vuodentakaisesta 0,2 miljardia euroa ollen 0,8 miljardia euroa.

Muiden sosiaaliturvarahastojen tulot olivat toisella neljänneksellä 4,7 miljardia euroa. Tulot kasvoivat vuodentakaisesta vastaavasta neljänneksestä 4,6 prosenttia. Muiden sosiaaliturvarahastojen menot olivat 4,8 miljardia euroa ja niiden kasvu vuodentakaisesta neljänneksestä oli 1,6 prosenttia. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava sosiaaliturvarahastojen alijäämä (nettoluotonotto) oli toisella vuosineljänneksellä 89 miljoonaa euroa.

Muutokset edellisestä neljänneksestä

Tarkasteltaessa muutoksia edellisestä neljänneksestä käytetään kausitasoitettuja lukuja. Valtion kokonaistulot pienenevät edellisestä neljänneksestä 0,5 prosenttia. Vastaavasti valtion kokonaismenot kasvoivat 1,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Paikallishallinnon kokonaistulot kasvoivat 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Paikallishallinnon kokonaismenot puolestaan pienenevät 1,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Työeläkelaitosten kokonaistulot kasvoivat edellisestä neljänneksestä 0,3 prosenttia. Vastaavasti kokonaismenot kasvoivat 2,9 prosenttia. Muiden sosiaaliturvarahastojen kokonaistulot kasvoivat edellisestä neljänneksestä 1,3 prosenttia ja menot kasvoivat 0,7 prosenttia.

Kahden viimeisimmän vuoden tiedot ovat ennakkollisia ja tarkentuvat kansantalouden tilinpidon vuositietojen tarkentuessa. Kausitasoitettut aikasarjat ja trendiaikasarjat on laskettu Tramo/Seats –menetelmällä. Kausitasoitettut ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta. Lisätietoja kausitasoitusmenetelmästä: http://www.tilastokeskus.fi/til/tramo_seats_fi.html. Vuositilinpidon aikasarjojen tarkentuessa tarkentuvat myös tämän tilaston aikasarjat. Tiedot perustuvat 19.09.2016 mennessä käytettävissä olleisiin tietolähteisiin. Tietoja tarkistetaan seuraavan kerran 20.12.2016.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaistulojen ja kokonaismenojen muutos 2016/2.....	4
---	---

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Rahamääräiset sosiaalietuudet.....	5
Liitekuvio 2. Todelliset sosiaaliturvamaksut.....	5
Liitekuvio 3. Tulo- ja varallisuusverot, trendi.....	5
Liitekuvio 4. Tuotannon ja tuonnin verot.....	6
Liitekuvio 5. Julkisyhteisöjen kokonaistulot, trendi.....	6
Liitekuvio 6. Julkisyhteisöjen kokonaismenot, trendi	6
Liitekuvio 7. Kulutusmenot, trendi	7
Liitekuvio 8. Bruttosäästö, trendi	7
Tietojen tarkentuminen.....	8
Julkisyhteisöjen tulojen ja menojen neljännesvuositilaston laatuseloste.....	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaistulojen ja kokonaismenojen muutos 2016/2

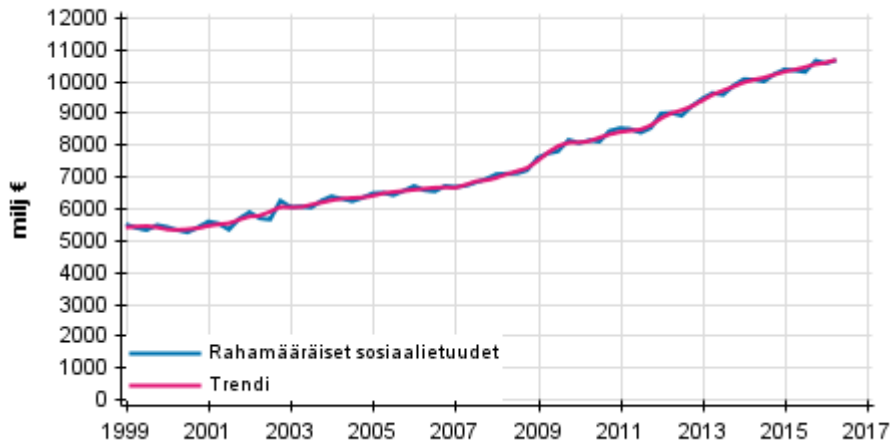
	2016/2–2015/2 muutos miljoonaa €	2016/2–2015/2 %	2016/2–2016/1 % ¹⁾
Julkisyhteisöt tulot yhteensä	129	0,4	-0,5
Valtionhallinto	19	0,1	-0,5
Paikallishallinto	-100	-0,8	0,4
Työeläkelaitokset	60	0,8	0,3
Muut sosiaaliturvarahastot	206	4,6	1,3
Sulautus ²⁾	56	..	..
Julkisyhteisöt menot yhteensä	242	0,8	0,0
Valtionhallinto	60	0,4	1,1
Paikallishallinto	-59	-0,5	-1,4
Työeläkelaitokset	221	3,6	2,9
Muut sosiaaliturvarahastot	76	1,6	0,7
Sulautus ²⁾	56	..	..

1) Kokonaistulojen ja kokonaismenojen muutos edellisestä neljänneksestä on laskettu kausitasoitetuista aikasarjoista.

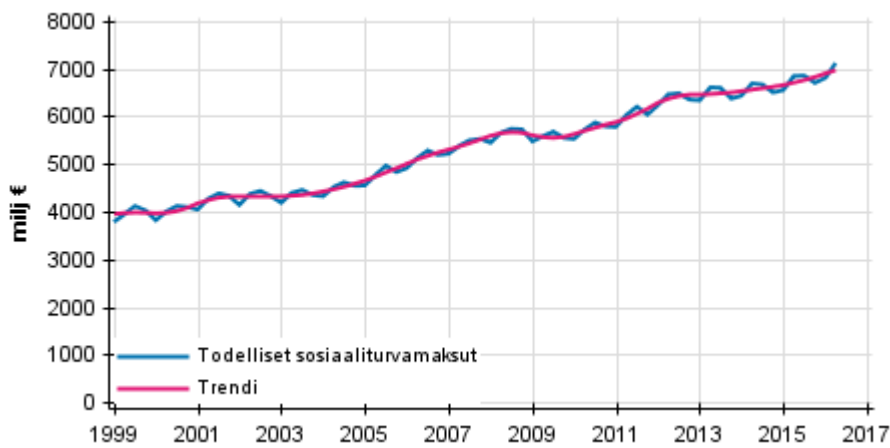
2) Sektorin julkisyhteisöt yhteensä taloustoimet korot, tulonsiirrot, investointavustukset sekä muut pääomansiirrot on sulautettu julkisyhteisöjen sektorin sisällä. Muita taloustoimia ei ole sulautettu.

Liitekuviot

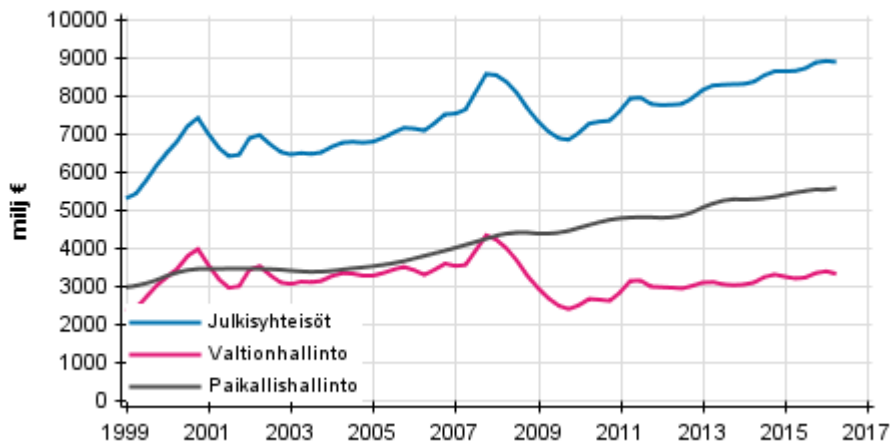
Liitekuvio 1. Rahamääräiset sosiaalietuudet

Liitekuvio 2. Todelliset sosiaaliturvamaksut

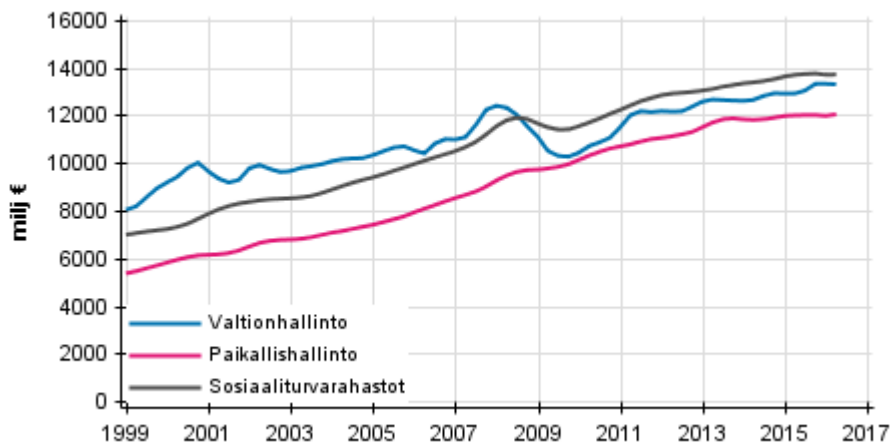
Liitekuvio 3. Tulo- ja varallisuusverot, trendi

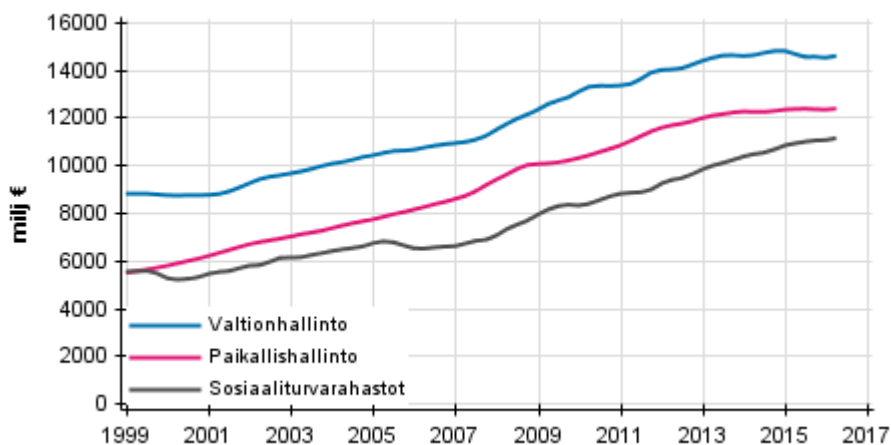
Liitekuvio 4. Tuotannon ja tuonnin verot

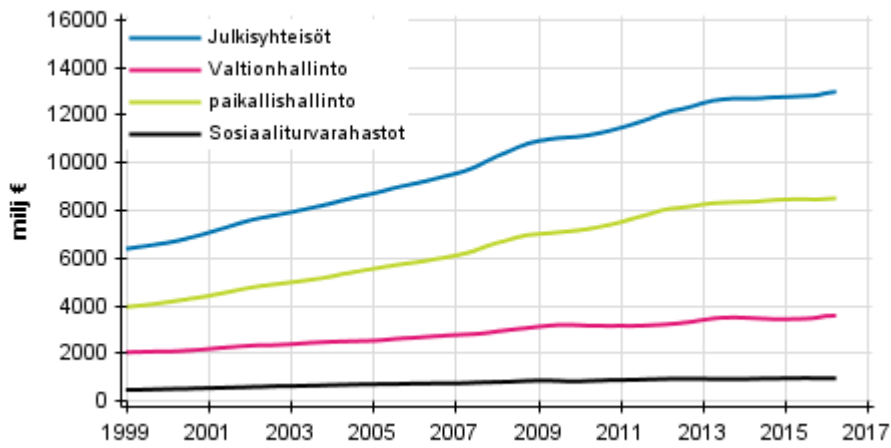
Liitekuvio 5. Julkisyhteisöjen kokonaistulot, trendi

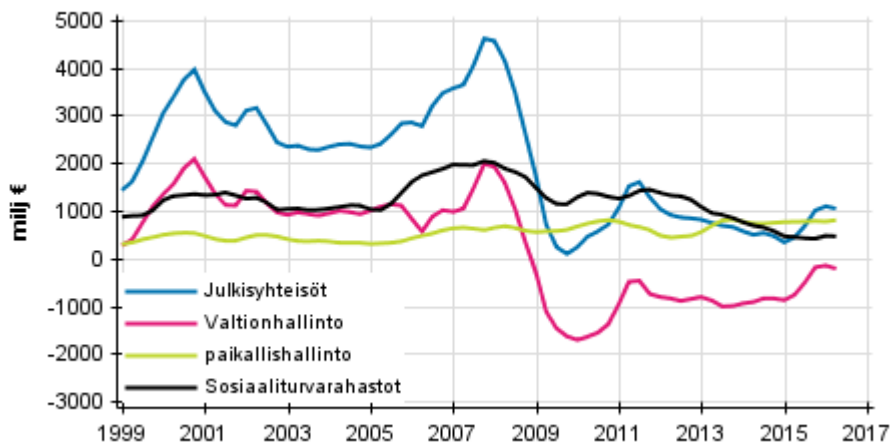
Liitekuvio 6. Julkisyhteisöjen kokonaismenot, trendi

Liitekuvio 7. Kulutusmenot, trendi

Liitekuvio 8. Bruttosäästö, trendi

Tietojen tarkentuminen

Kausitasoitettu muutos edellisestä neljänneksestä, %

			1.julkistus (%)	Uusin julkistus (%)	Tietojen tarkentuminen, %-yks. (uusin - ensimmäinen)
sektori	Taloustoimi	Neljännes			
Julkisyhteisöt	Tulot yhteensä	2015, 2. neljännes	2,3	1,3	-1,0
		2015, 3. neljännes	-2,3	-0,7	1,6
		2015, 4. neljännes	1,5	2,3	0,8
		2016, 1. neljännes	-0,4	-0,6	-0,2
	Menot yhteensä	2015, 2. neljännes	0,5	-0,4	-0,9
		2015, 3. neljännes	-1,0	-0,3	0,7
		2015, 4. neljännes	1,0	1,6	0,6
		2016, 1. neljännes	-1,4	-0,9	0,5
Valtionhallinto	Tulot yhteensä	2015, 2. neljännes	3,2	1,8	-1,4
		2015, 3. neljännes	-3,6	-1,6	2,0
		2015, 4. neljännes	2,4	5,0	2,6
		2016, 1. neljännes	-2,0	-2,3	-0,3
	Menot yhteensä	2015, 2. neljännes	-1,0	-1,2	-0,2
		2015, 3. neljännes	-0,1	-1,7	-1,6
		2015, 4. neljännes	0,2	1,8	1,6
		2016, 1. neljännes	-2,2	-1,3	0,9
Paikallishallinto	Tulot yhteensä	2015, 2. neljännes	0,2	-0,5	-0,7
		2015, 3. neljännes	0,0	-0,6	-0,6
		2015, 4. neljännes	0,5	-0,1	-0,6
		2016, 1. neljännes	-0,1	-0,2	-0,1
	Menot yhteensä	2015, 2. neljännes	0,5	-0,1	-0,6
		2015, 3. neljännes	0,4	0,7	0,3
		2015, 4. neljännes	1,2	0,4	-0,8
		2016, 1. neljännes	-0,6	-0,5	0,1
Työeläkelaitokset	Tulot yhteensä	2015, 2. neljännes	0,6	0,4	-0,2
		2015, 3. neljännes	0,4	0,0	-0,4
		2015, 4. neljännes	1,2	0,4	-0,8
		2016, 1. neljännes	-0,7	-0,6	0,1
	Menot yhteensä	2015, 2. neljännes	0,9	0,0	-0,9
		2015, 3. neljännes	-0,5	-0,6	-0,1
		2015, 4. neljännes	1,8	2,6	0,8
		2016, 1. neljännes	-1,6	-1,3	0,3
Muut sosiaaliturvarahastot	Tulot yhteensä	2015, 2. neljännes	-0,7	2,2	2,9
		2015, 3. neljännes	3,3	0,6	-2,7
		2015, 4. neljännes	0,2	0,3	0,1
		2016, 1. neljännes	1,8	1,6	-0,2
	Menot yhteensä	2015, 2. neljännes	-0,9	-0,1	0,8
		2015, 3. neljännes	1,0	1,4	0,4
		2015, 4. neljännes	0,6	0,9	0,3
		2016, 1. neljännes	-1,5	-1,4	0,1

Muutos vuodentakaisesta, %

			1.julkistus (%)	Uusin julkistus (%)	Tietojen tarkentuminen, %-yks. (uusin - ensimmäinen)
sektori	Taloustoimi	Neljännes			
Julkisyhteisöt	Tulot yhteensä	2015, 2. neljännes	3,7	2,9	-0,8
		2015, 3. neljännes	-0,2	0,7	0,9
		2015, 4. neljännes	2,3	2,9	0,6
		2016, 1. neljännes	3,0	3,7	0,7
	Menot yhteensä	2015, 2. neljännes	0,7	0,7	0,0
		2015, 3. neljännes	0,4	-0,5	-0,9
		2015, 4. neljännes	0,3	1,8	1,5
		2016, 1. neljännes	-0,2	0,2	0,4
Valtionhallinto	Tulot yhteensä	2015, 2. neljännes	6,9	4,0	-2,9
		2015, 3. neljännes	-1,1	0,1	1,2
		2015, 4. neljännes	2,7	4,6	1,9
		2016, 1. neljännes	3,7	5,8	2,1
	Menot yhteensä	2015, 2. neljännes	-3,4	0,1	3,5
		2015, 3. neljännes	-1,9	-3,6	-1,7
		2015, 4. neljännes	-2,1	0,8	2,9
		2016, 1. neljännes	-3,4	-2,6	0,8
Paikallishallinto	Tulot yhteensä	2015, 2. neljännes	1,1	2,1	1,0
		2015, 3. neljännes	-0,4	0,4	0,8
		2015, 4. neljännes	1,7	0,9	-0,8
		2016, 1. neljännes	-0,7	-1,0	-0,3
	Menot yhteensä	2015, 2. neljännes	1,6	0,4	-1,2
		2015, 3. neljännes	1,5	1,1	-0,4
		2015, 4. neljännes	1,4	0,9	-0,5
		2016, 1. neljännes	0,7	0,6	-0,1
Työeläkelaitokset	Tulot yhteensä	2015, 2. neljännes	1,4	1,9	0,5
		2015, 3. neljännes	2,1	1,6	-0,5
		2015, 4. neljännes	3,0	2,0	-1,0
		2016, 1. neljännes	-0,3	-0,6	-0,3
	Menot yhteensä	2015, 2. neljännes	7,7	5,5	-2,2
		2015, 3. neljännes	6,4	4,0	-2,4
		2015, 4. neljännes	6,0	6,3	0,3
		2016, 1. neljännes	0,6	0,6	0,0
Muut sosiaaliturvarahastot	Tulot yhteensä	2015, 2. neljännes	-1,1	5,1	6,2
		2015, 3. neljännes	7,0	3,8	-3,2
		2015, 4. neljännes	2,4	2,0	-0,4
		2016, 1. neljännes	4,7	4,6	-0,1
	Menot yhteensä	2015, 2. neljännes	1,7	2,4	0,7
		2015, 3. neljännes	2,9	3,4	0,5
		2015, 4. neljännes	1,9	1,9	0,0
		2016, 1. neljännes	0,8	0,8	0,0

Julkisyhteisöjen tulojen ja menojen neljännesvuositilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilasto on luotu julkisyhteisöjen suhdanneseurannan kehittämiseksi EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen sekä EKP:n edellyttämää julkisen sektorin talouden ajantasaista ja luotettavaa seurantaa varten. Tilasto on kehitetty kolmessa eri vaiheessa. Vuonna 2000 on annettu ns. ensimmäisen vaiheen indikaattoreita koskeva kansantalouden tilinpidon täytäntöönpanoa täsmäntävä regulaatio (EY n:o 264/2000), joka on edellyttänyt tietojen toimittamisen aloittamista vuoden 2000 alusta. Toisen vaiheen indikaattoreiden toimittamista koskeva regulaatio annettiin kesällä 2002 (EY N:o 1221/2002), ja se kattaa kaikki loput julkisten menojen ja tulojen erät, lukuunottamatta joitakin huoltotase-eriä. Vuonna 2005 hyväksytty asetus (EY N:o 1161/2005) kaikkien sektoreiden tilastoinnista täydentää julkisyhteisöjen suhdannekuvaa joidenkin huoltotase-erien osalta. Tilaston tärkein tietosisältö raportoidaan Eurostattiin EKT-lähetämisohjelman valvoittamana.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tämän tilaston käsitteet, yksiköt, luokitukset ja menetelmät perustuvat Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän EKT2010–menetelmäkirjaan. Käytettyjä luokituksia ovat EKT:n talustoimiluokitus sekä sektoriluokitus. Käsitteet ja luokitukset määritellään [käsitetietokannassa](#). EKT2010:n mukaan Suomen julkisyhteisöihin kuuluu oheiset [yksiköt](#) valtionhallinnosta, paikallishallinnosta sekä sosiaaliturvarahastoista. Tilasto on kansantalouden tilinpidon mukainen johdettu tilasto eli sektorikohtaisista perustilastoista on johdettu kansantalouden tilinpidon mukainen tilasto. Perustilastoja ovat esim. valtion liikekirjanpitoaineisto, kuntien neljännesvuosittainen otostutkimus, Kelan tilinpäätösaineisto, Vakuutusvalvontaviraston neljännesvuositilasto vuosina 1999–2010 sekä kuukausittainen Tilastokeskuksen ja Valtiovarainministeriön yhteistiedonkeruu Työeläkelaitoksista.

Heinäkuusta 2014 lähtien tilasto noudattaa EKT2010–menetelmäkirjaa. Kansantalouden tilinpidon EKT-uudistus on kuvattu; <https://www.stat.fi/til/ekt2010.html>

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Julkisyhteisöjen suhdanneseurannassa julkisyhteisöjen tulojen ja menojen erotuksena laskettava nettoluotonanto on eräs tärkeä finanssipolitiikan perusteisiin vaikuttava tekijä. Tilasto tuottaa kansantaloudentilinpidon mukaisen alijäämäkäsitteen neljännesvuosittain.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkisyhteisöjen neljännesvuositilasto julkaistaan noin 90 vuorokauden viipeellä tilastoajankohdan päättymisestä. Kahden viimeisimmän vuoden tiedot ovat ennakkollisia ja tarkentuvat kansantalouden tilinpidon vuositietojen tarkentuessa. Vuositilinpidon aikasarjojen muuttuessa muuttuvat myös tämän tilaston aikasarjat. Laskettaessa muutosprosentteja edellisen vuoden vastaavaan periodiin on käytetty kausitasoittamatonta tietoa. Edellisen periodin muutosprosenttia laskettaessa on käytetty kausitasoitettua tietoa. Kausitasoitus on tehty Tramo/Seats-menetelmällä. Kausitasoitettu tieto tarkentuu usein tulevina periodeina, kun uudet havainnot vaikuttavat kausitasoitukseen. Kuvioissa trendi on laskettu Tramo/Seats-menetelmällä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilaston tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen kotisivuilla sekä [Eurostatin nettisivulla](#). Lisätietoja sähköpostiosoitteesta: rahoitus.tilinpito@tilastokeskus.fi

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Julkisyhteisöjen neljännesvuositalasto summautuu kaikkien taloustoimien osanta kansantalouden vuositilinpidoon vastaaviin taloustoimiin. Tilasto on vertailukelpoinen EU-maiden kesken vuosittain ja neljännesvuosittain. Julkisyhteisöjen tulojen ja menojen erotuksena laskettava nettoluotonanto on vertailukelpoinen Maastrichtin lähentymiskriteerin kanssa. Julkisyhteisöjen tuloista ja menoista taloustoimittain on neljännesvuosittaiset aikasarjat vuodesta 1999 lähtien.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Julkisyhteisön tulot ja menot ovat käsitteiltään ja määritelmiltään yhtenevät ja johdonmukaiset kansantalouden vuositilinpidoon kanssa. Käsitteet ja määritelmät perustuvat EKT2010–menetelmäkäsikirjaan.

Lisätietoja

Jouni Pulkka 029 551 3532

Teuvo Laukkarinen 029 551 3315

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitus.tilinpito@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Julkisyhteisön tulot ja menot, 2. neljännes 2016. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9366 (pdf)